

Наредба за съдебните заседатели.

Раздел VI

Етични принципи и правила за поведение на съдебните заседатели

Чл. 23. (1) Настоящите принципи и правила на поведение имат за цел да определят етичните изисквания в поведението на съдебните заседатели и да ангажират моралния им дълг, като по този начин повишат общественото доверие в съдебната власт и издигнат нейния престиж.

(2) Етичните принципи и правилата, произтичащи от тях, очертават стандартите за поведение на съдебните заседатели при изпълнение на служебните, обществените и гражданските им задължения, които те трябва да възприемат и спазват.

(3) Настоящите етични принципи и правила за поведение са задължителни за всички съдебни заседатели, като неспазването им е основание за предсрочно освобождаване от изпълняваната длъжност на основание чл. 71, ал. 1, т. 5 от ЗСВ .

(4) Съдебните заседатели спазват следните етични принципи и правила за поведение:

1. Социална отговорност

а) Изпълнението на функциите на съдебен заседател е граждански дълг, осъществяването на който способства за повишаване на доверието в съдебната власт.

б) Съдебните заседатели участват активно в съдебния процес.

2. Законност

Съдебните заседатели са длъжни да спазват и прилагат Конституцията и законите на Република България. Те осъществяват дейността си, като спазват правата и основните свободи на гражданите.

3. Независимост и обективност

а) Съдебните заседатели действат по съвест и убеждение, основано на обективно, всестранно и пълно изследване на всички факти и обстоятелства по делото.

б) Съдебните заседатели изпълняват функциите си свободно от социални, икономически, политически и всякакви други преки или косвени влияния, като не се поддават на натиск, заплахи или стимули, независимо от техния източник.

4. Безпристрастност

а) Съдебните заседатели се ръководят от презумпцията, че обвиненото лице се счита за невинно до завършване на наказателното производство с влязла в сила присъда.

б) Съдебните заседатели изпълняват функциите си без разграничение на личността, като не допускат поведение, което може да се възприеме като привилегироване, предразположеност, предубеденост или предразсъдък, основани на пол, полова идентичност, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна.

в) Съдебните заседатели не допускат контакти и създаване на лични отношения със страните по делото, които биха породили основателни съмнения относно тяхната безпристрастност.

г) Съдебните заседатели се въздържат от носене на политически, идеологически или религиозни символи или сравними атрибути, които биха могли да доведат до съмнения относно тяхната обективност и безпристрастност.

5. Справедливост

Съдебните заседатели са представители на обществото в съдебния процес и като такива са длъжни да се грижат за постановяване на справедливи съдебни актове.

6. Компетентност

а) Съдебните заседатели трябва да притежават основни познания по отношение на използваната правна терминология и реда, по който се извършва наказателното производство.

б) Съдебните заседатели са длъжни да познават и спазват своите права и задължения, регламентирани в Конституцията, Закона за съдебната власт, Наказателно процесуалния кодекс, настоящата наредба и други нормативни актове, както и във вътрешните правила на съответните съдилищата.

в) Съдебните заседатели преминават първоначално и последващи обучения за поддържане и повишаване нивото на квалификацията им.

6. Компетентност

а) Съдебните заседатели трябва да притежават основни познания по отношение на използваната правна терминология и реда, по който се извършва наказателното производство.

б) Съдебните заседатели са длъжни да познават и спазват своите права и задължения, регламентирани в Конституцията, Закона за съдебната власт, Наказателно процесуалния кодекс, настоящата наредба и други нормативни актове, както и във вътрешните правила на съответните съдилища.

в) Съдебните заседатели преминават първоначално и последващи обучения за поддържане и повишаване нивото на квалификацията им.

7. Комуникативни и социални умения

а) При изпълнение на функциите си, съдебните заседатели проявяват толерантност и се отнасят с уважение към участниците в процеса и към съдебните служители, като зачитат правата и достойнството на личността.

б) Съдебните заседатели общуват открито и показват търпение при изслушването на различни аргументи, мнения и гледни точки от останалите членове на съдебния състав.

в) Съдебните заседатели аргументират изразената от тях позиция по подходящ и разбираем начин.

г) В конфликтни ситуации, съдебните заседатели контролират емоциите си и не реагират прибързано и необмислено.

8. Достойно поведение

а) Съдебните заседатели следват поведение и поддържат подходящ външен вид, допринасящи за престижа на съдебната власт.

б) Съдебните заседатели не могат да използват престижа на тази си длъжност за защита на лични и на свои близки интереси при упражняване на гражданските си права.

в) Съдебните заседатели проявяват необходимата сдържаност, като не допускат извършване на действия и постъпки, които са в разрез с добрите нрави и утвърдените в обществото разбирания за благоприличие.

г) С личното си поведение, съдебните заседатели дават пример за висок морал и почтеност.

9. Конфиденциалност

а) Съдебните заседатели са длъжни да опазват тайната на съвещанието.

б) Съдебните заседатели са длъжни да пазят държавната, служебната и личната тайна, станала им известна при и по повод осъществяване на техните правомощия;

в) Съдебните заседатели нямат право да изразяват предварително становище по делата.

Като алтернатива се предлагат следните текстове на буква „в“:

- *Съдебните заседатели нямат право да изразяват предварително становище по делата на съда, в който са избрани*
- *Съдебните заседатели нямат право да изразяват предварително становище по делата на съответния съд.*